

Bruxelles, 2.8.2017
COM(2017) 411 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**privind statisticile pe termen scurt în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din
Regulamentul (CE) nr. 1165/1998 al Consiliului**

1. INTRODUCERE

Statisticile europene pe termen scurt ale întreprinderilor (STS) oferă un set cuprinzător de indicatori precum producția, cifra de afaceri, prețurile de producție (denumite adesea și prețuri de producător), numărul de persoane angajate, orele lucrate, salariile brute și altele pentru patru domenii economice majore: industria, construcțiile, comerțul cu amănuntul și serviciile (cu excepția serviciilor financiare și publice). Tabelul 1 oferă o imagine de ansamblu asupra indicatorilor STS.

Tabelul 1: Indicatori statistici pe termen scurt

Industrie	Construcții	Comerț cu amănuntul	Alte servicii
Producția industrială	Producția în sectorul construcțiilor - Lucrări de construcții - Geniu civil	-	-
Cifra de afaceri industrială, internă și externă (state din zona euro și din afara zonei euro)	-	Cifra de afaceri pentru comerțul cu amănuntul	Cifra de afaceri pentru (alte) servicii
-	Autorizații de construcție - Număr de locuințe - m ² de suprafață utilă	-	-
Numărul persoanelor angajate	Numărul persoanelor angajate	Numărul persoanelor angajate	Numărul persoanelor angajate
Ore lucrate	Ore lucrate	Ore lucrate	Ore lucrate
Indemnizații și salarii brute	Indemnizații și salarii brute	Indemnizații și salarii brute	Indemnizații și salarii brute
Prețurile producției industriale, interne și externe (state din zona euro și din afara zonei euro)	Prețurile de producție pentru sectorul construcțiilor/costurile de construcție	Volumul comerțului cu amănuntul	Prețurile de producție pentru (alte) servicii
Prețurile de import la produsele industriale (state din zona euro și din afara zonei euro)	-	-	-

Temeiul juridic pentru statisticile pe termen scurt ale întreprinderilor este Regulamentul (CE) nr. 1165/1998¹ al Consiliului, astfel cum a fost modificat prin regulamentele ulterioare

¹ JO L 162, 5.6.1998, p. 1.

(denumit în continuare „Regulamentul STS”). Conform articolului 14 alineatul (2) din regulament:

Până la 11 august 2008 și ulterior o dată la trei ani, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului privind statisticile elaborate în temeiul prezentului regulament, în special relevanța și calitatea acestora, precum și revizuirea indicatorilor. De asemenea, raportul trebuie să abordeze punctual costul sistemului statistic și sarcina de răspuns, care rezultă din prezentul regulament, în raport cu avantajele acestuia. Se raportează cele mai bune practici pentru reducerea sarcinii de răspuns a întreprinderilor și se indică modalitățile de reducere a sarcinii de răspuns și a costurilor.

Prezentul raport continuă rapoartele transmise în lunile iunie 2008, iunie 2011 și iunie 2014 conform articolului de mai sus².

Secțiunea 2 descrie utilizările statisticilor pe termen scurt și relevanța acestora pentru politicile europene esențiale și orientarea politicii monetare europene. De asemenea, aceasta indică evoluțiile majore ale statisticilor pe termen scurt de la ultimul raport din iunie 2014.

Secțiunea 3 descrie mai detaliat diferitele aspecte legate de calitatea statisticilor pe termen scurt.

Secțiunea 4 prezintă câteva informații referitoare la costurile și sarcina de răspuns pe care le implică colectarea și prelucrarea datelor pentru statisticile pe termen scurt.

Ultima secțiune oferă o perspectivă asupra viitoarelor îmbunătățiri care vor fi aduse statisticilor pe termen scurt, în special în legătură cu Regulamentul-cadru de integrare a statisticilor privind întreprinderile (*Framework Regulation Integrating Business Statistics — FRIBS*) a cărei propunere a fost adoptată de Comisie la data de 6 martie 2017.

² COM(2008) 340 final, 9.6.2008; COM(2011) 329 final, 8.6.2011; și COM(2014) 381 final, 26.6.2014. A existat, de asemenea, un raport în 2003: COM(2003) 36 final, 29.1.2003.

2. PREZENTARE GENERALĂ A STATISTICILOR PE TERMEN SCURT ȘI A CELOR MAI IMPORTANTE EVOLUȚII

Statisticile pe termen scurt oferă opt dintre cei 22 principali indicatori economici europeni (PIEE)³ care au fost concepuți pentru monitorizarea dezvoltării economice (ciclul de afaceri) a Uniunii Europene și a statelor sale membre și, în special, pentru desfășurarea politicii monetare în zona euro. Acești indicatori sunt: producția industrială, prețurile producției industriale pe piața internă, prețurile de import la produsele industriale, producția în sectorul construcțiilor, volumul comerțului cu amănuntul, cifra de afaceri pentru servicii (cu excepția serviciilor de comerț cu amănuntul), prețurile de producție pentru servicii și autorizațiile de construcție.

Cei mai importanți utilizatori de statistici pe termen scurt sunt Banca Centrală Europeană și băncile centrale naționale însă datele au, de asemenea, o importanță deosebită pentru Comisia Europeană, guvernele naționale, institutele de cercetare, precum și pentru întreprinderi și organizații de întreprinderi. Este, de asemenea, important de menționat că statisticile pe termen scurt au o contribuție cheie în alte domenii statistice, precum conturile naționale.

Statisticile pe termen scurt sunt utilizate cel mai frecvent pentru analiza tendințelor economice, previzionare și modelare, însă sunt necesare și pentru elaborarea deciziilor privind politicile, în scopuri de cercetare, pentru verificarea și validarea datelor din alte surse și ca bază pentru deciziile comerciale (de exemplu, în cercetarea de piață). Întreprinderile pot utiliza rezultatele statisticilor pe termen scurt și în multe alte scopuri (de exemplu, utilizarea indicilor prețurilor de producție pentru contractele de indexare).

Pentru a asigura relevanța statisticilor pe termen scurt pentru utilizatorii lor și pentru a îmbunătăți calitatea datelor, Eurostat a întreprins o serie de inițiative de la adoptarea ultimului raport privind statisticile pe termen scurt în iunie 2014.

Pentru a completa evaluarea periodică existentă a conformității datelor, a fost introdusă o monitorizare mai amplă a calității datelor statistice pe termen scurt. Pe lângă integralitatea și actualitatea transmisiilor de date ale institutelor naționale de statistică la Eurostat, monitorizarea extinsă a calității se va axa și pe acuratețea (de exemplu fiabilitatea și datele sursă) a statisticilor pe termen scurt; în special, inițiativa va analiza dimensiunea și calendarul revizuirilor și disponibilitatea datelor sursă în momentul primelor date.

În ultimii trei ani au fost create și actualizate metadatele naționale de referință ale statisticilor pe termen scurt privind întreprinderile utilizând standardele Eurostat privind metadatele. A fost creat cel puțin un fișier național de metadata pentru fiecare principal indicator economic european (PIEE) și fișiere suplimentare pentru alți indicatori. Cele mai multe țări raportoare și-au finalizat fișierele de metadata STS până în 2014, au îmbogățit conceptele privind revizuirile și ajustările în 2015 și și-au îmbunătățit în continuare metadatele cu privire la acuratețe în 2016. Metadatele naționale de referință ale țărilor raportoare sunt disponibile și online prin intermediul anexelor de la sfârșitul fișierului de metadata STS al Eurostat⁴.

În martie 2016 a fost introdus un nou software de ajustare sezonieră pentru statisticile europene pe termen scurt ale întreprinderilor. Începând cu anul de referință 2016, se utilizează noul software JDemetra+. Cu această schimbare, statisticile pe termen scurt respectă recomandările Eurostat și BCE privind ajustarea sezonieră și calendaristică a statisticilor

³ Lista inițială a PIEE a fost întocmită în 2002 [Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind statisticile din zona euro, 27.11.2002, COM(2002) 661 final].

⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/sts_esms.htm#annex.

oficiale în UE⁵. Noul software îmbunătățește calitatea și transparența ajustării calendaristice și sezoniere în statisticile pe termen scurt. Trecerea la noul software de ajustare sezonieră nu a provocat modificări ale seriilor de timp principale, sau ale interpretării sau utilizării acestora. Specificațiile anterioare referitoare la ajustarea sezonieră sunt de asemenea utilizate în JDemetra+. Acest lucru asigură stabilitatea procesului de ajustare sezonieră și minimizează revizuirile.

3. SFERA DE APLICARE ȘI CONFORMITATEA CU DISPOZIȚIILE REGULAMENTULUI STS

Eurostat monitorizează respectarea de către statele membre a Regulamentului STS în ceea ce privește actualitatea și integralitatea. Pe baza diverselor aspecte legate de calitate prevăzute în *Codul de bune practici al statisticilor europene*⁶, pentru fiecare țară se calculează, de două ori pe an, un punctaj de conformitate complet care acoperă toți indicatorii. În general, rezultatele monitorizării indică un nivel ridicat de conformitate cu regulamentul. Începând cu 1 aprilie 2016, punctajul mediu pentru cele 28 de state membre ale UE a fost de 9,5 (din 10), marea majoritate a statelor membre fiind în conformitate deplină.

3.1. Acuratețea, fiabilitatea, coerența și comparabilitatea

Prin Regulamentul (CE) nr. 1503/2006 al Consiliului⁷ au fost introduse definiții comune pentru statisticile pe termen scurt pentru a asigura coerența și comparabilitatea datelor. Eurostat și oficiile naționale de statistică colaborează îndeaproape pentru a menține și a îmbunătăți un nivel ridicat de acuratețe, fiabilitate și coerență pentru indicatorii statistici pe termen scurt. Cadrul metodologic stabilit prin Regulamentul STS este îmbunătățit permanent prin consultări ale experților tehnici și ale grupurilor operative tematice speciale.

În ciuda definițiilor uniforme, abordările de compilare a datelor statistice nu trebuie să fie identice în statele membre. Conform principiului subsidiarității și pentru a ține seama de diferențele naționale, de exemplu, în ceea ce privește dimensiunea, structura economică și disponibilitatea datelor administrative, Regulamentul STS oferă statelor membre libertatea de a decide cu privire la cele mai eficiente și mai eficace metode de colectare și de prelucrare a datelor.

Eurostat colaborează și cu alte organizații internaționale, în special cu OCDE, pentru a spori comparabilitatea datelor și a metodologiei dincolo de granițele Uniunii Europene.

3.2. Actualitatea și punctualitatea

Statisticile pe termen scurt se numără printre primele date oficiale care furnizează o indicație a dezvoltării economice recente. Regulamentul STS prevede termene-limită foarte scurte pentru furnizarea de date naționale către Eurostat⁸. Tabelul 2 indică termenele actuale pentru transmiterea datelor către Eurostat (a treia coloană) și datele fixate ca obiectiv de Comitetul Economic și Financiar (EFC) în cel mai recent raport al său privind cerințele în materie de informare în cadrul uniunii economice și monetare. Ultima coloană indică termenele actuale

⁵ De asemenea, orientările SSE privind ajustarea sezonieră recomandă utilizarea JDemetra+ de către Eurostat și de către membrii Sistemului Statistic European în context mai larg: <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-15-001>

⁶ Codul de bune practici al statisticilor europene este disponibil la adresa: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁷ JO L 281 of 12.10.2006, p. 15.

⁸ Termenele inițiale prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1165/98 au fost reduse și mai mult prin Regulamentul (CE) nr. 1158/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2005 (JO L 191, 22.7.2005, p. 1).

pentru diseminare (de exemplu, prin intermediul comunicatelor de presă speciale și al comunicatelor online generale).

În general, actualitatea statisticilor pe termen scurt poate fi considerată foarte bună. Întârzierile survin de obicei numai în situațiile în care termenul de transmitere coincide cu o zi de weekend sau cu o sărbătoare legală.

Utilizatorii sunt informați cu suficient timp înainte cu privire la datele de publicare a comunicatelor de presă prin intermediul calendarului comunicatelor de presă publicat pe site-ul internet al Eurostat⁹. În ultimii ani, toate datele anunțate în calendar au fost respectate.

Tabelul 2: Actualitatea — zile cuprinse între sfârșitul perioadei de referință și termenele de furnizare, Regulamentul STS, obiectivul EFC și diseminarea efectivă a agregatelor EA (noiembrie 2016)

Indicator	Periodicitate	Termenele din Regulamentul STS ^{a)}	Obiectivele EFC pentru 2016 ^{b)}	Diseminarea totalurilor EA ^{c)}
Producția industrială	Lunar	40	40	42
Prețurile producției industriale pe piața internă	Lunar	35	35	33
Prețurile de import la produsele industriale	Lunar	45	45	40
Producția în sectorul construcțiilor	Lunar	45	45	49
Autorizații de construcție	Trimestrial	90	90	91
Cifra de afaceri pentru comerțul cu amănuntul	Lunar	30	30	34
Cifra de afaceri pentru (alte) servicii	Trimestrial	60	60	63
Prețurile de producție pentru servicii	Trimestrial	90	90	91

a) Termenele pentru transmiterea datelor către Eurostat conform Regulamentului privind statisticile pe termen scurt; pentru țările mai mici se pot aplica termene mai lungi.

b) Obiectivele stabilite în *Raportul din 2016 privind stadiul cerințelor în materie de informare în cadrul UEM* al Comitetului Economic și Financiar (EFC).

c) Zilele cuprinse între sfârșitul perioadei de referință și diseminare (de exemplu, comunicat de presă, publicare de date).

3.3. Revizuirea indicatorilor statistici pe termen scurt

Rezultatele indicatorilor pe termen scurt trebuie să se bazeze, într-o anumită măsură, pe date preliminare, estimate și incomplete. După prima publicare a datelor, rezultatele anchetei sunt revizuite în urma adăugării datelor provenite de la respondenții care le-au transmis cu

⁹ Calendarul este disponibil la adresa: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/short-term-business-statistics/overview>.

întârziere. Însă datele pot fi revizuite și dintr-o serie întreagă de alte motive, incluzând ajustările sezoniere, analizele comparative, sursele de date noi și/sau îmbunătățite, precum și corectarea erorilor sau schimbările metodologice. Amploarea revizuirilor este, în general, relativ limitată, în special la nivelul agregat al UE și al zonei euro.

Pentru a evalua calitatea primelor rezultate ale celor patru indicatori statistici pe termen scurt publicați lunar într-un comunicat de presă, au fost analizate modificările dintre prima și a doua publicare ale ratelor de creștere lunare pentru perioada 2014-2016.

Tabelul 3 indică, pentru agregatele din zona euro ale celor patru indicatori care fac obiectul unui comunicat de presă, amploarea medie a revizuirilor ratelor de creștere între prima și a doua publicare, o lună mai târziu (a doua coloană). Aceasta este zero sau aproape de zero, ceea ce înseamnă că revizuirile ratelor de creștere în sensul creșterii sau reducerii acestora se anulează reciproc, adică se pare că nu există nicio eroare sistematică ce duce la o supraestimare sau la o subestimare a rezultatelor.

Tabelul 3: Amploarea revizuirii pentru cei patru indicatori statistici principali pe termen scurt, 2014-2016 ^{a)}

1	2	3	4	5
	Revizuir e medie ^{b)}	Revizuir e absolută medie ^{c)}	Rata de creștere absolută medie	Revizuir e relativă medie ^{d)}
Producția industrială	0,1	0,2	0,7	0,2
Prețurile producției industriale (piața internă)	0,0	0,0	0,4	0,1
Producția în sectorul construcțiilor	0,0	0,4	0,7	0,5
Volumul comerțului cu amănuntul	0,0	0,2	0,4	0,5

a) Ratele de creștere ajustate sezonier ale indicatorilor pentru zona euro.

b) Diferențele între ratele de creștere la a doua și la prima publicare, media pentru perioada 2014-2016.

c) Diferențele absolute între ratele de creștere la a doua și la prima publicare, media pentru perioada 2014-2016.

d) Raportul între revizuirea absolută (a treia coloană) și rata de creștere absolută la a doua publicare (a patra coloană), medie pentru perioada 2014-2016. Diferențele rezultă din erorile de rotunjire.

În termeni absoluți (a treia coloană), revizuirile medii variază între o valoare aproape de zero pentru prețurile producției industriale și 0,4 puncte procentuale pentru producția în sectorul construcțiilor. Diferențele dintre indicatori se explică în principal prin diferitele metode de compilare și revizuire. Deși, de multe ori, prețurile producției industriale nu sunt revizuite deloc, indicatorii producției pot fi revizuiți chiar și după mai mulți ani de la prima lor publicare.

Ratele medii de creștere (în termeni absoluți la a doua publicare) sunt indicate în coloana 4. Ultima coloană indică raportul între revizuirea ratei de creștere și rata de creștere efectivă (la data celei de a doua publicări). Acest număr descrie mai exact amploarea revizuirilor, deoarece o revizuire de x puncte procentuale dă naștere la rezultate diferite dacă se aplică unei rate de creștere relativ ridicate sau dacă se aplică unei rate de creștere relativ reduse.

3.4. Accesibilitatea, claritatea și disponibilitatea metadatelor

În domeniul statisticilor pe termen scurt, Eurostat publică anual 48 de comunicate de presă, și anume, comunicate de presă lunare pentru patru indicatori principali (producția industrială, prețurile producției industriale, producția în sectorul construcțiilor și volumul comerțului cu amănuntul). În ultimii ani, toate comunicatele de presă au fost publicate conform calendarului.

Toate datele statistice europene pe termen scurt sunt accesibile pe site-ul web al Eurostat; acestea sunt gratuite. Secțiunea dedicată statisticilor pe termen scurt¹⁰ oferă acces la baza de date completă a statisticilor pe termen scurt, dar și la un număr de tabele statistice predefinite. În plus, secțiunea dedicată oferă informații privind temeiul juridic al statisticilor pe termen scurt și conține numeroase publicații metodologice. Metadatele pentru agregatele UE, precum și metadatele naționale referitoare la diferiți indicatori statistici pe termen scurt, pot fi accesate și prin intermediul secțiunii dedicate.

Articole concise cu privire la toți indicatorii statistici pe termen scurt, precum și numeroase articole de fond metodologice, sunt publicate în *Statistics Explained* (Statistici explicate), o platformă online de tip wiki¹¹. În trecut, un număr mare de articole privind statisticile pe termen scurt au fost publicate în format *Statistics in focus* (Statistici pe scurt).

4. COSTURILE ACTUALE PENTRU SISTEMUL STATISTIC ȘI SARCINA DE RĂSPUNS SUPORTATĂ DE ÎNTREPRINDERI

Evaluarea costurilor (pentru sistemele statistice, referitoare la colectarea, prelucrarea și diseminarea de date) și a sarcinii de răspuns (suportată de întreprinderile care furnizează datele) provenind din statisticile pe termen scurt s-au dovedit a fi extrem de dificile. În conformitate cu principiul subsidiarității, institutele de statistică aplică diferite metode pentru colectarea și producerea de date. De exemplu, sursele de date variază: unele țări utilizează date din anchete, altele se bazează pe surse administrative secundare, iar altele chiar combină anchetele cu datele administrative. Metodele de anchetă și instrumentele de colectare a datelor diferă, de asemenea. În consecință, orice comparație între statele membre în ceea ce privește estimarea costurilor și a sarcinilor de răspuns necesită cea mai mare prudență. În plus, atunci când se evaluează costurile și sarcina de răspuns referitoare la statisticile pe termen scurt, trebuie luată în considerare și componenta beneficiilor, deoarece aceste date oferă o contribuție importantă altor statistici (în special conturile naționale).

Datele privind sarcina de răspuns colectate de la statele membre în trecut au indicat că o întreprindere medie trebuie să alocă aproximativ 20 de minute pe lună pentru a se conforma cererilor statistice de colectare a datelor privind producția (industrie și construcții), în timp ce datele privind cifra de afaceri sunt mai ușor de furnizat (de la 5 la 10 minute pe lună), iar furnizarea datelor privind prețurile necesită aproximativ 15 minute pe lună. Aceste cifre sunt totuși doar indicații aproximative, deoarece diferențele dintre statele membre sunt destul de mari.

Dovezile disponibile sugerează că sarcina statistică de răspuns a scăzut ușor în ultimii ani. Tot mai multe oficii de statistică facilitează furnizarea de date de către întreprinderi, de exemplu, prin colectarea electronică în loc de anchete în format tipărit. Oficiile de statistică încearcă, de asemenea, să reducă dimensiunile eșantioanelor și să se bazeze, ori de câte ori este posibil, pe date administrative.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/short-term-business-statistics/overview>

¹¹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Short-term_business_statistics.

5. EVOLUȚII VIITOARE ÎN DOMENIUL STATISTICILOR PE TERMEN SCURT

Din anul 2000, cota reprezentată de industrie și sectorul construcțiilor în valoarea adăugată a întregii activități economice a scăzut de la 34,0 % la 30,5 %. În aceeași perioadă, cota serviciilor comerciale (cu excepția serviciilor bancare și de asigurări) a crescut de la 41,0 % la 45,6 %¹². Pentru a reprezenta în mod corespunzător această importanță sporită a sectorului de servicii în statisticile pe termen scurt, Eurostat, în cooperare cu statele membre și după o consultare aprofundată a utilizatorilor-cheie, a întocmit o propunere pentru o extindere și îmbunătățire cuprinzătoare a bazei legislative pentru statisticile pe termen scurt, care vizează o acoperire mai bună a sectoarelor serviciilor.

Acest așa-numit „pachet STS” face parte din propunerea de regulament-cadru de integrare a statisticilor privind întreprinderile (FRIBS), pe care Comisia Europeană a adoptat-o la 6 martie 2017¹³, împreună cu o evaluare aprofundată a impactului¹⁴.

În special, conform propunerii FRIBS, un indicator de producție (volum) pentru sectoarele de servicii (inclusiv serviciile financiare și publice) va fi inclus în setul de indicatori statistici pe termen scurt. Domeniul de aplicare al sectoarelor de servicii acoperite de diferiți indicatori statistici pe termen scurt va fi, de asemenea, consolidat. Noul indicator al producției de servicii (ISP) va avea o perioadă de referință lunară și trebuie să fie disponibil 60 de zile după perioada de referință. Pe lângă acoperirea îmbunătățită a sectoarelor de servicii, statisticile pe termen scurt vor fi raționalizate și consolidate în mai multe alte privințe, de exemplu, cu privire la termenele de transmitere, utilizarea unităților statistice și definirea claselor de mărime ale țărilor.

Modificările propuse vor garanta că statisticile pe termen scurt continuă să își îndeplinească misiunea de a măsura în mod corect și adecvat evoluția ciclului de afaceri într-un mediu economic aflat în rapidă schimbare. De asemenea, datele suplimentare privind serviciile vor permite Eurostat să publice un nou indicator privind producția totală.

¹² Volume concatenate privind valoarea adăugată brută, Eurostat, conturi naționale, calcule proprii.

¹³ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/EN/COM-2017-114-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2017/EN/SWD-2017-98-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>.